

KOMUNIKAT O WYNIKACH BADAŃ / SHORT COMMUNICATION

Otrzymano/Submitted: 14.09.2016 • Zaakceptowano/Accepted: 20.09.2016

© Akademia Medycyny

Polska Skala Satysfakcji ze Znieczulenia – nowe narzędzie badawcze w opiece anestezjologicznej
Polish Satisfaction with Anaesthesia Scale – a new tool in anaesthesiological care**Dorota Ozga¹, Danuta Dyk²**¹ Zakład Dydaktyki w Intensywnej Opiece Medycznej i Ratownictwie Medycznym, Wydział Medyczny, Uniwersytet Rzeszowski² Zakład Pielęgniarstwa Anestezjologicznego i Intensywnej Opieki, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu**Streszczenie**

Wstęp. Zakład Pielęgniarstwa Anestezjologicznego i Intensywnej Opieki UM Poznaniu przeprowadził badania, których celem było opracowanie polskiego narzędzia badawczego do mierzenia satysfakcji pacjenta ze znieczulenia. **Material i metody.** Do przygotowania polskiej 11-stopniowej wersji skali zadowolenia z przeprowadzonego znieczulenia wykorzystano kwestionariusz Iowa Satisfaction with Anesthesia Scale (ISAS). **Wyniki.** Współczynnik Alfa Cronbacha obliczony dla 11 pozycji testowych skali wynosił 0,598, wartość współczynnika powyżej 0,4 przyjęto za wartość progową. Wartość współczynnika korelacji, Spearman's rank, wynosiła od 0,454 do 0,744 dla poszczególnych pytań. **Wnioski.** Polska Skala Satysfakcji ze Znieczulenia jest narzędziem badawczym, które jest w stanie wychwycić różnice w ocenie satysfakcji ze znieczulenia, jak również i preferencje do zastosowanego znieczulenia. *Anestezjologia i Ratownictwo 2016; 10: 317-320.*

Słowa kluczowe: satysfakcja ze znieczulenia, walidacja narzędzia badawczego, skala Iowa Satisfaction with Anesthesia Scale (ISAS)

Abstract

Background. The Institute of Anaesthesiological and Intensive Care Nursing at the Medical University in Poznan conducted a study which aimed at establishing a Polish research tool to assess patient's satisfaction with anaesthesia. **Material and methods.** To set an 11-level Polish version of the satisfaction with anaesthesia scale the researchers used Iowa Satisfaction with Anesthesia Scale (ISAS) questionnaire. **Results.** The α -Cronbach coefficient that was calculated for 11 test questions amounted to 0.598, the value > 0.4 was determined as the threshold value. The value of the Spearman ranks correlation coefficient ranged from 0.454 to 0.744 for individual question. **Conclusions.** Polish Satisfaction with Anesthesia Scale is a research tool which can note differences in evaluating satisfaction with anaesthesia. It can also identify patient's preferences in terms of anaesthesia type used. *Anestezjologia i Ratownictwo 2016; 10: 317-320.*

Keywords: satisfaction with anaesthesia, study tool validation, Iowa Satisfaction with Anesthesia Scale (ISAS)

Celem badań było opracowanie polskiego rzetelnego narzędzia badawczego do mierzenia satysfakcji pacjenta ze znieczulenia, narzędzia, które będzie służyło do oceny satysfakcji ze znieczulenia, spełniając wszystkie kryteria psychometryczne. Powinno ono być na tyle czułe, by zidentyfikować również poszczególne aspekty zadowolenia. Aby było zrozumiałe i czytelne dla pacjenta, jego konstrukcja powinna być formą prostą [1].

Iowa Satisfaction with Anesthesia Scale (ISAS) to kwestionariusz mierzący poziom zadowolenia pacjenta z opieki medycznej po przeprowadzonym znieczuleniu [2,3].

W 2009 r. Zakład Pielęgniarstwa Anestezjologicznego i Intensywnej Opieki Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu zwrócił się do autora skali (Dexter F., University of Iowa) o wyrażenie zgody na rozpoczęcie procedury tłumaczenia i przygotowanie polskiej wersji skali zadowolenia z przeprowadzonego znieczulenia oraz wykorzystanie tej skali w praktyce. Przygotowując polską wersję Skali Satysfakcji ze Znieczulenia zastosowano identyczną formę graficzną kwestionariusza skali, analogiczny przebieg procedury badawczej, zgodny z instrukcją opracowaną przez autorów wersji oryginalnej, oraz przyjęto takie same kryteria doboru próby badanej. Zachowano te same wytyczne dotyczące postępowania na poszczególnych etapach prowadzenia badania satysfakcji pacjentów, przygotowania kwestionariuszy badawczych, kryteriów uczestnictwa, dystrybucji ankiet, odbioru ankiet, sprawdzenia, przekodowania wg klucza. Skala składa się z 11 pytań (5 negatywnych i 6 pozytywnych); odpowiedzi na nie zajmują maksymalnie 4-5 min (Załącznik nr 1) [2,3]. W trzech pozycjach skali pacjenci są pytani o ocenę odczuwanego bólu. Pomimo podobnych sformułowań, pytania dotyczą odmiennych aspektów doświadczeń bólowych pacjentów [2-5]. W sześciu pozycjach pytania dotyczą zgłaszania wszelkich innych odczuć, które miały miejsce podczas znieczulenia. W dwóch pozycjach pacjenci proszeni są o dokonanie bezpośredniej oceny doświadczeń ze znieczulenia. Każda pozycja zawiera ten sam sześciopunktowy format odpowiedzi wg skali Stapela (*zdecydowanie nie zgadzam się, nie zgadzam się, raczej nie zgadzam się, raczej zgadzam się, zgadzam się, zdecydowanie zgadzam się*) od -3 do +3. Wartości przed obliczeniem średniej powinny zostać odpowiednio przekodowane przy negatywnie sformułowanych pytaniach. Można obliczyć

średnią oraz SD dla każdego pytania. Ostateczny wynik kwestionariusza stanowi średnią wartość wszystkich 11 pozycji. Przyjęto wartość średnią „0” - opinia neutralna, dla wartości „do 1” poziom dostateczny, dla wartości do „2” poziom satysfakcji dobry, zaś dla wartości do „3” poziom bardzo dobry. Wynik ujemny w obliczeniu od -1 do -3 dla poszczególnych pozycji oraz dla całości skali świadczy o niskim, bardzo niskim poziomie zadowolenia lub wymaga natychmiastowej poprawy.

Rozpoczęto procedurę tłumaczenia oryginalnej wersji skali ISAS, gdzie dokonano oceny wybranych właściwości psychometrycznych, tj. rzetelności i trafności teoretycznej polskiej Skali Satysfakcji ze Znieczulenia. Współczynnik Alfa Cronbacha obliczony dla 11 pozycji testowych skali wynosił 0,598, co wskazuje na umiarkowaną rzetelność skali. Trafność teoretyczną skali zadowolenia ze znieczulenia badano za pomocą analizy jej struktury wewnętrznej. Wartość współczynnika powyżej 0,4 przyjęto za wartość progową, niezbędną do pozostawienia danej pozycji w zbiorze pozycji skali. Wartość współczynnika korelacji, Spearman's rank, wynosiła od 0,454 do 0,744 dla poszczególnych pytań.

Wnioski

1. Polska Skala Satysfakcji ze Znieczulenia spełnia wybrane kryteria równoważności psychometrycznej z wersją oryginalną (ISAS) Iowa Satisfaction with Anesthesia Scale.
2. Skala zadowolenia ze znieczulenia jest narzędziem badawczym, które jest w stanie wychwycić różnice w ocenie satysfakcji ze znieczulenia, jak również i preferencje do zastosowanego znieczulenia.

Konflikt interesów / Conflict of interest

Brak/None

Adres do korespondencji

✉ Dorota Ozga

Zakład Dydaktyki w Intensywnej Opiece Medycznej i Ratownictwie Medycznym

Wydział Medyczny, Uniwersytet Rzeszowski

ul. Pigonia 6; 35-959 Rzeszów

☎ (+48 17) 872 11 95

✉ gdozga@poczta.fm

Załącznik nr 1

Polska Skala Satysfakcji ze Znieczulenia – PSSZ	
Pytania zawarte w ankiecie dotyczą satysfakcji ze znieczulenia. Proszę zapoznać się z pytaniami i przy wybranym wariancie odpowiedzi postawić X.	
<p>Wymiotowałem lub czułem, że będę wymiotował</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>	<p>Czułem się zrelaksowany</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>
<p>Chciałabym mieć takie znieczulenie ponownie</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>	<p>Czułem ból</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>
<p>Miałem uczucie swędzenia</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>	<p>Czułem się bezpieczny</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>
<p>Było mi zbyt zimno lub gorąco</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>	<p>Czułem ból w czasie zabiegu</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>

<p>Byłem zadowolony z mojej opieki anestezyjologicznej</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>	<p>Czułem się dobrze</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p> <p>Byłem obolały</p> <p>_____ zdecydowanie zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się</p> <p>_____ zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się częściowo</p> <p>_____ nie zgadzam się</p> <p>_____ zdecydowanie nie zgadzam się</p>
---	---

Copyright: Dexter Franklin 1997, 2011

Adaptacja wersji polskiej: Dyk Danuta, Ozga Dorota 2015

Piśmiennictwo

1. Dyk D, Gutysz-Wojnicka A, Cudak E, Talarska D. Cultural adaptation and psychometric evaluation of the Polish version of the Newcastle Satisfaction with Nursing Scale. *Arch Med Sci.* 2014;10(4):782-90.
2. Dexter F, Candiotti K. Multicenter Assessment of the Iowa Satisfaction with Anesthesia Scale, an Instrument that Measures Patient Satisfaction with Monitored Anesthesia Care. *Anesth Analg.* 2011;113(2):364-8.
3. Fung D, Cohen M, Stewart S, Davies A. Can the Iowa Satisfaction with Anesthesia Scale be used to measure patient satisfaction with cataract care under topical local anesthesia and monitored at a community hospital? *Anesth Analg.* 2005;100(6):1637-43.
4. Dexter F, Aker J, Wright W. Development of a Measure of Patient Satisfaction with Monitored Anesthesia Satisfaction with Anesthesia Scale. *Anesth Analg.* 1997;87(4):865-73.
5. Fung D, Marsha M. What Determines Patient Satisfaction with Cataract Care under Topical Local Anesthesia and Monitored sedation in a Community Hospital Setting. *Anesth Analg.* 2005;100:1644-50.